

# ROZKAZ

## MINISTRA VNITRA

ČESKOSLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

Ročník 1990

V Praze dne 30. března 1990

Číslo 48

### Nové znění vojenské přísahy a přerušování členství a činnosti v politických stranách a politických hnutích

K realizaci zákona č. 74/1990 Sb., kterým se stanoví nové znění vojenské přísahy a služební přísahy příslušníků Sboru národní bezpečnosti a Sborů nápravné výchovy, upravuje název československé armády, upravuje řádná dovolená vojáků v základní službě a jímž se mění zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti (text zákona se pro vnitřní potřebu v resortu federálního ministerstva vnitra otiskuje v příloze č. 1 k tomuto rozkazu) a k realizaci zákona č. 72/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje branný zákon (text zákona se pro vnitřní potřebu v resortu federálního ministerstva vnitra otiskuje v příloze č. 2 k tomuto rozkazu)

#### I. u k l á d á m

1. náčelníku správy pro plán, rozpočet a sociální zabezpečení federálního ministerstva vnitra  
zabezpečit výrobu tiskopisů vojenské přísahy a jejich distribuci k útvarům do 20. dubna 1990;
2. všem náčelníkům útvarů (úřadů) federálního ministerstva vnitra a náčelníkům útvarů (úřadů) řízených federálním ministerstvem vnitra
  - a) bez zbytečného odkladu seznámit s tímto rozkazem včetně jeho příloh všechny podřízené vojáky v činné službě,

- b) do 15. května 1990 vydat všem podřízeným vojákům z povolání včetně vojáků přijatých do další služby a vojáků ve výslužbě povolaných přechodně k činné službě (dále jen "vojáci z povolání") tiskopis vojenské přísahy,
- c) podřízeným vojákům z povolání, kterým ze závažných důvodů nemohl být tiskopis vojenské přísahy vydán do 15. května 1990, jej vydat ihned po pominutí těchto důvodů,
- d) seznámit podřízené vojáky z povolání s postupem stanoveným v zákoně pro složení vojenské přísahy,
- e) pořídit písemný záznam o vydání tiskopisu vojenské přísahy s uvedením data vydání a podpisem vojáka z povolání stvrzujícím jeho převzetí,
- f) podepsaný tiskopis vojenské přísahy založit do personálního spisu,
- g) odmítne-li voják z povolání složit služební přísahu podle tohoto zákona, sepíše o tom přímý nadřízený záznam a předloží jej spolu s návrhem na propuštění vojáka ze služebního poměru vojáka z povolání z další služby prostřednictvím náčelníka správy personální práce a vzdělávání FMV ministru vnitra ČSFR,
- h) znečitelnit údaje o členství v politických stranách ve všech osobních a evidenčních dokladech vojáků v činné službě a nadále tyto údaje neevidovat.

## II. Z a k a z u j i

ve všech objektech federálního ministerstva vnitra, objektech útvarů Sboru národní bezpečnosti v oboru působnosti federálního ministerstva vnitra, objektech útvarů Pohraniční stráže a útvarů vojsk ministerstva vnitra činnost jakékoliv politické strany nebo politického hnutí a projevy politického charakteru.

**III. V y d á v á m**

v příloze č. 3 k tomuto rozkazu pro vnitřní potřebu v resortu federálního ministerstva vnitra vysvětlení k některým pojmům použitým v § 9 odst. 3 branného zákona, v platném znění.

Tento rozkaz nabývá účinnosti dnem vydání.

Č.j.: SP-186/KŠ-90

Ministr vnitra ČSFR  
JUDr. Richard S A C H E R v.r.

Obdrží:

M, N, útvary (úřady) FMV,  
útvary (úřady) řízené FMV

## Z á z n a m

S rozkazem byli seznámeni (dne-kým): .....

.....

Opatření učiněná k provedení rozkazu: .....

Kontrolou pověřen: .....

Datum: ..... Podpis náčelníka: .....

Pro vnitřní potřebu resortu federálního ministerstva vnitra se otiskuje text zákona č. 74/1990 Sb., kterým se stanoví nové znění vojenské přísahy a služební přísahy příslušníků Sboru národní bezpečnosti a Sborů nápravné výchovy, upravuje název československé armády, upravuje řádná dovolená vojáků v základní službě a jímž se mění zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti

74

Z Á K O N

ze dne 14. března 1990,

kterým se stanoví nové znění vojenské přísahy a služební přísahy příslušníků Sboru národní bezpečnosti a Sborů nápravné výchovy, upravuje název československé armády, upravuje řádná dovolená vojáků v základní službě a jímž se mění zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 122/1978 Sb.), se mění takto:

1. § 2 odst. 2 zní:

"(2) Vojáci jsou povinni vykonat přísahu:

"Já, voják československé armády, vědom si svých občanských a vlasteneckých povinností, slavnostně prohlašuji, že budu věrný Československé socialistické republice.

Budu vojákem statečným a ukázněným a budu plnit ustanovení vojenských řádů. Svědomitě se budu učit ovládat vojenskou techniku a zbraně a připravovat se pro ochranu svobody a nezávislosti Československé socialistické republiky.

Pro ochranu vlasti jsem připraven nasadit i svůj život.

Tak přísahám ! ". "

2. § 12 odst. 1 zní:

"(1) Vojáci v základní službě mají nárok na řádnou dovolenou ve výměře 15 dnů za každých 9 měsíců základní služby; po každých třech měsících si však mohou vyčerpat její poměrnou část."

3. § 23 zní:

" § 23

Za vojáky z povolání mohou být přijati jen občané Československé socialistické republiky bezvýhradně této republice oddaní, s potřebnou zdatností tělesnou i duševní, kteří splňují morální a odborné požadavky stanovené prováděcími předpisy."

Čl. II

Název "Československá lidová armáda" se mění na "Československá armáda".

Tam, kde se v právních předpisech používá název "Československá lidová armáda", rozumí se tím "Československá armáda".

## Čl. III

Zákon č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, ve znění zákona č. 63/1983 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 4 se doplňuje nový odstavec 4 tohoto znění:

"(4) Příslušníkům se po dobu trvání služebního poměru přerušuje členství a činnost v politických stranách<sup>1)</sup> a v politických hnutích.<sup>2)</sup>".

2. § 5 odst. 3 zní:

"(3) Služební přísaha zní:

"Já, příslušník Sboru národní bezpečnosti, slavnostně prohlašuji, že budu věrný Československé socialistické republice.

Budu čestným, statečným a ukázněným příslušníkem Sboru národní bezpečnosti. Při plnění svých služebních povinností se budu řídit ústavou a zákony a budu chránit ústavní zřízení Československé socialistické republiky, práva občanů a veřejný pořádek.

K tomu jsem připraven vynaložit všechny své síly i schopnosti a nasadit i svůj život.

Tak přísahám ! ". "

## Čl. IV

(1) Příslušníku Sboru národní bezpečnosti nebo Sboru nápravé výchovy, který složil služební přísahu podle jejího dosavadního znění, je služební orgán povinen předložit ke

---

1) Zákon č. 15/1990 Sb., o politických stranách.

2) § 8 zákona č. 15/1990 Sb.,

složení služební přísahu podle tohoto zákona do dvou měsíců ode dne, kdy tento zákon nabude účinnosti; příslušníku přitom musí být poskytnuta doba jednoho měsíce pro uvážení, zda služební přísahu podle tohoto zákona složí. Odmítne-li příslušník složit služební přísahu podle tohoto zákona, jeho služební poměr skončí dnem, kdy k odmítnutí došlo. Nesloží-li příslušník služební přísahu v době stanovené mu pro uvážení, skončí jeho služební poměr posledním dnem této doby. V případě, že služební přísahu nemohl příslušník složit ze závažných důvodů ve stanovené době, běží mu nová doba jednoho měsíce po odpadnutí důvodů, pro které nemohl služební přísahu složit. Skončení služebního poměru se v těchto případech posuzuje jako skončení služebního poměru uvolněním ze závažných osobních důvodů.

(2) Vojáku z povolání<sup>3)</sup> a vojáku ve výslužbě povolanému přechodně k činné službě<sup>4)</sup> (dále jen "voják"), který složil vojenskou přísahu podle jejího dřívějšího znění, je velitel povinen předložit ke složení vojenskou přísahu podle tohoto zákona do dvou měsíců ode dne, kdy tento zákon nabude účinnosti; vojáku přitom musí být poskytnuta doba jednoho měsíce pro uvážení, zda vojenskou přísahu podle tohoto zákona složí. V případě, že vojenskou přísahu nemohl voják složit ze závažných důvodů ve stanovené době, běží mu nová doba jednoho měsíce po odpadnutí důvodů, pro které nemohl vojenskou přísahu složit. Odmítne-li voják složit vojenskou přísahu podle tohoto zákona, bude propuštěn ministrem národní obrany ze služebního poměru.

#### Čl. V

Zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, se mění takto:

1. § 51 odst. 2 a 3 zní:

---

3) § 20 odst. 2 písm. d) branného zákona.

4) § 20 odst. 2 písm. e) branného zákona.

"(2) K plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti při udržování bezpečnosti uvnitř státu v případě násilného útoku proti ústavnímu zřízení Československé socialistické republiky může vláda Československé socialistické republiky povolat vojáky v činné službě.

(3) Vojáci v činné službě povolání podle odstavce 2 mají při plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti stejná práva a povinnosti jako příslušníci tohoto sboru, pokud vláda Československé socialistické republiky nerozhodne jinak."

2. § 52 se vypouští.

3. V § 53 se vypouštějí slova "vojáků uvedených v § 52 a z".

#### Čl. VI

Zrušuje se vyhláška federálního ministerstva vnitra č. 67/1977 Sb., o povolání příslušníků Lidových milicí k plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti.

#### Čl. VII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.



Pro vnitřní potřebu v resortu federálního ministerstva vnitra se otiskuje text zákona č. 72/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje branný zákon.

72

Z Á K O N

ze dne 4. března 1990,  
kterým se mění a doplňuje branný zákon

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Branný zákon č. 92/1949 Sb., ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 121/1978 Sb.), se mění a doplňuje takto:

1. § 1 odst. 1 zní:

"(1) K obraně svobody a nezávislosti Československé socialistické republiky a ochraně jejího ústavního zřízení vytváří československý stát ozbrojené síly."

2. § 1 odst. 2 písm. b) zní:

"b) bojovat za samostatnost, celistvost a jednotu státu a ústavní zřízení proti vnějším nepřátelům a plnit vojenské úkoly plynoucí ze spojeneckých závazků Československé socialistické republiky a".

3. § 1 odst. 2 písm. c) zní:

"c) spolupůsobit při udržování bezpečnosti uvnitř státu v případě přímého násilného útoku proti ústavnímu zřízení Československé socialistické republiky."

4. § 1 odst. 3 první věta zní:

"Vojáků v činné službě smí být použito také při pohromách ohrožujících lidské životy nebo důležité hospodářské statky."

5. § 5 odst. 3 zní:

"(3) Ženám může být uložena odvodní a služební povinnost jen v době branné pohotovosti státu, pokud ji nepřevzaly dobrovolně."

6. V § 8 odst. 1 a označení odst. 2 se vypouštějí.

7. Za § 8 se vkládá nový § 9, který včetně nadpisu zní:

#### "§ 9

##### Ústavní práva a svobody vojáků v činné službě

(1) Výkon ústavou zaručených práv a svobod vojáků v činné službě může být omezen jen na základě zákona.

(2) Vojákům v činné službě je zaručena svoboda projevu náboženského vyznání, včetně účasti na náboženských obřadech a umožnění vstupu do vojenských objektů duchovním státem uznaných církví, pokud tomu nebrání povinnosti při výkonu služby.

(3) Vojáků v činné službě<sup>1)</sup> s výjimkou vojáků povoláných na vojenské cvičení se po dobu výkonu této služby přerušuje členství a činnost v politických stranách a v politických hnutích."

8. § 11 odst. 2 se vypouští.

Dosavadní odstavec 3 a 4 se přeznačí na 2 a 3.

9. V § 21 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

"(2) Povinnost k základní (náhradní) službě jsou muži povinni plnit po dovršení věku 18 let, pokud ji nepřevzali dobrovolně."

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

10. § 22 odst. 1 se doplňuje písmenem e), který zní:

"e) osoby, které jsou podle pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu<sup>2)</sup> povinny civilní službou."

---

1) § 20 odst. 2 branného zákona.

2) § 4 a 5 zákona o civilní službě.

11. § 24 zní:

"§ 24

(1) U poslanců zákonodárných sborů se vojenská činná služba odloží, případně se jejich vojenská činná služba přeruší na dobu, po kterou jsou poslanci zákonodárných sborů. Vojenské cvičení takto zameškané se promíjí. Ustanovení o promíjení neplatí, byli-li vyhlášen stav branné pohotovosti státu.

(2) Odboroví funkcionáři se nepovolávají na vojenské cvičení a k výkonu vojenské základní služby po dobu trvání stávky nebo stávkové pohotovosti.

(3) Funkcionáři politických stran a hnutí a kandidáti do zákonodárných sborů se nepovolávají na vojenské cvičení a k výkonu vojenské základní služby po dobu trvání volební kampaně až do skončení voleb.

(4) U kandidátů do zákonodárných sborů se nástup vojenské služby odloží, popř. se jejich činná služba přeruší na dobu volební kampaně až do skončení voleb."

12. V § 27 odst. 2 se slova "základní služba trvá 24 měsíců" nahrazují slovy "základní služba trvá 18 měsíců".

13. V § 27 odst. 3 se slovo "měnit" nahrazuje slovem "zkrátit".

14. V § 34 odst. 3 se za slova "v roce, kdy odklad končí" vkládají slova "nebo v roce následujícím".

15. V § 46 odst. 1 se slova "ústavu a republikánskou státní formu a socialistické zřízení" nahrazují slovy "nebo ústavní zřízení".

16. § 55 včetně nadpisu zní:

"§ 55

Vystěhování

V době mimořádných opatření potřebují osoby podléhající branné povinnosti k vystěhování povolení vojenské správy."

## Čl. II

Předsednictvo Federálního shromáždění se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění branného zákona, jak vyplývá z pozdějších předpisů.

## Čl. III

Zrušuje se § 29 odst. 2 a § 56 až 59 vládního nařízení č. 21/1958 Sb., jímž se provádí branný zákon.

## Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Pro vnitřní potřebu v resortu federálního ministerstva vnitra se vydává vysvětlení k některým pojmům použitým v § 9 odst. 3 branného zákona, v platném znění.

1. Podle § 20 odst. 2 branného zákona vojenská činná služba zahrnuje:
  - a) základní službu (§ 27 citovaného zákona),
  - b) náhradní službu (§ 28 citovaného zákona),
  - c) další službu (§ 37 citovaného zákona),
  - d) službu vojáků z povolání (§ 25 odst. 1 citovaného zákona),
  - e) službu vojáků ve výslužbě, povolanych přechodně k činné službě (§ 25 odst. 3 citovaného zákona),
  - f) vojenská cvičení (§ 39 citovaného zákona) a
  - g) mimořádnou službu (§ 46 odst. 1, § 47 odst. 1, § 49 odst. 2 citovaného zákona).
  
2. Podle § 9 zákona č. 15/1990 Sb., o politických stranách za politické strany již vzniklé se považují Československá strana lidová, Československá strana socialistická, Demokratická strana, Komunistická strana Československa a Strana svobody. Občanské fórum a Veřejnost proti násilí jsou politickými hnutími. Dalšími politickými stranami nově vzniklými jsou politické strany zapsané do evidence politických stran, kterou vedou ministerstvo vnitra České republiky a ministerstvo vnitra a životního prostředí Slovenské republiky. Další politická hnutí jsou hnutí (seskupení), která vznikají k volebním a jiným politickým účelům jako právnické osoby ze seskupování politických stran, společenských organizací i občanů.
  
3. V oboru působnosti federálního ministerstva vnitra - v Pohraniční stráží a ve vojskách ministerstva vnitra - "přerušuje se členství a činnost v politických stranách a v politických hnutích" znamená povinnost vojáků v činné službě,

s výjimkou vojáků povolanych na vojenské cvičení, žádným způsobem se nepodílet na činnosti politické strany, t.j. neplatit členské příspěvky, nezúčastňovat se členských schůzí a neplnit další povinnosti vyplývající z členství v politické straně. Vojáci v činné službě rovněž nesmějí vykonávat žádnou činnost v politických hnutích. Analogicky pro ně platí výše uvedené zásady upravující přerušování členství v politických stranách.

4. Porušení povinností stanovených v § 9 odst. 3 branného zákona, v platném znění, a ustanovení tohoto rozkazu bude posuzováno jako kázeňský přestupek podle § 16 zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů.